

YOGATANTRA-GRANTHAMĀLĀ

[Vol. IX]

PARAMĀNANDATANTRAM

With the Commentary

SAUBHĀGYANANDASANDOHA

BY

MAHESVARANANDANĀTHA

EDITED BY

Ācārya Raghunātha Mītra

Ex-Lecturer,

Department of Āgamaśāstra

Sampurnanand Sanskrit Vishvaavidyalaya

VARANASI

1985

योगतन्त्र-ग्रन्थमाला

[मन्त्रं पुष्पम्]

परमानन्दतन्त्रम्

महेश्वरानन्दनाथविरचितया
सौमन्यानन्दसन्दोहाल्पव्याख्याया
संयोजितम्

संयोजकः

आचार्यरघुनाथसिंहः

ब्रह्मपापकण्ठः, आगमविभागाध्यक्ष

सम्पूर्णानन्द-संस्कृत-विश्वविद्यालय

वाराणसी

२०४२ तमे वर्षाब्दे

१९०७ तमे शकाब्दे

१९८४ तमे ख्रिस्ताब्दे

परमानन्दतन्त्रस्य विषयानुक्रमणी

प्रथमोऽध्यायः

विषयः	पृ० सं०
मङ्गलाचरणम्	१
व्याख्याकारप्रदर्शिता परमानन्दतन्त्रगुणपरम्परा	१
तन्त्राभाव्यम्	२
परमानन्दतन्त्रविषयको वेदोपक्रमः	३
गानातन्त्राणि सुन्दरीतन्त्रं च	४
सुन्दरीतन्त्रेषु परमानन्दतन्त्रमनुत्तमम्	५
मोहकानि शास्त्राणि	५
भैरवेण गानाधिष्ठानि तन्त्राणि कृतानि	१०

द्वितीयोऽध्यायः

तन्त्राणो गणना	११
तन्त्राणो तामसादिभेदाः	१४

तृतीयोऽध्यायः

श्रीविद्यामन्त्रराशेरव हावशभेदाः	१७
महादेव्यास्त्रिविधं रूपम्	१८
लक्ष्मी भिन्ना श्रीविद्या	२१
त्रिपुरसुन्दरीस्वरूपनिर्बचनम्	२२

चतुर्थोऽध्यायः

त्रिपुरमन्त्रोपदेशः	२४
त्रिपुराख्यातः	२५
त्रिपुराध्यायम्	२७
लक्ष्मीलक्षणविधानम्	२८
जपप्रमाणं लक्ष्मीलक्षणम्	२८
जपप्रमाणं सत्त्वकमादाविधापनम्	३४
लक्ष्मीलक्षणभेदा	३५

मालासंस्कारविधिः
पर्वमाला

३७
३८

वक्त्रसंस्कारः

मालामन्त्रसाधनम्

३९

शरीरसंस्कारः

शरीरपूजाविधानम्
पूजाभस्मिन्
असनाविशोधनम्
भूतशुद्धिः
प्राणप्रतिष्ठा
प्राणायामादिकम्
मातृकान्यासप्रधानादिकम्
पञ्चबाणा मुद्राश्च

४६
४९
५२
५९
६३
६५
६८
६०

सप्तम संस्कारः

आत्मयन्त्रोद्धारः

६५

अष्टमोत्सासः

महेश्वरपूजाविधिः
शापमोचनम् (आस्थापनाम्)
पञ्चमुद्राप्रदर्शनम्
विशेषार्घ्यप्रस्तुते दीपानादिस्तकारः
मुद्राप्रदर्शनम्

८०
८८
११०
१२०
१२२

नवमोत्सासः

शुभादितापकारणम्
शुभायाः पूजायां विनिर्देशः

१२४
१२५

दशमोत्सासः

देवेषामन्तरिक्षध्यानदेसः

१३९

एकदशोत्तरासः

निपुरात्मनोर्लोकाधमम्	१५३
कामकलाश्चक्रपञ्चमम्	१५४
आत्मविद्याशिवतत्त्वनिर्देशः	१५४

द्वयोत्तरासः

दीक्षाविधिप्रबन्धम्	१७९
पुरुषेभ्यो दीक्षाणापेक्षया स्त्रोभ्यो दीक्षणमुत्कृष्टम् (व्या०)	१७४
गुरुसिष्यव्यवधानम्	१७४
निविद्या दीक्षा	१७८
नित्यमुद्दि निवयकः प्रथम उत्तरं च	१९३
निविद्या अगवः	१९६
समुद्रचित्तस्य दीक्षावामिकाकारिता	२००
मन्त्रदीक्षा	२०१
ब्रह्ममुद्रा	२१०

त्रयोदशोत्तरासः

पञ्चगव्यपञ्चमृत्तिकापञ्चरत्नविधिः	२१८
अग्निसिद्धिः	२२१
अग्नेः संस्काराः	२२७
दीक्षाभेदाः	२२८
ग्राहकधर्माः (व्या०)	२३७
मन्त्रलघ्वर्माः (व्या०)	२४१
गुरुपास्तने प्रतिनिधिविधानम् (व्या०)	२४०
आत्मवमत्तगोष्ठनम् (व्या०)	२४६
आन्तरो ह्येका	२४८
अतस्कृतः पशुः	२४९
अष्टकनिष्ठनिर्णयः	२५७
असिधाराप्रतप्तमः कौलमार्गः	२७४

चतुर्दशोऽस्तोत्राः

विस्तरेण त्रिपुरासङ्घनविधिः	२४६
अजराजपत्रकारः (ध्या०)	२४७
कामराजगोपनी	२४८
कोणामुशमन्त्रः	२४९
अष्टाङ्गनिर्णयः	२५०
अष्टाङ्गनिर्णये मूलवाक्यव्याख्या	२५१
तमगारायणोक्तः	२५२
अङ्गपारायणम्	२५३
मन्त्रपारायणम्	२५४
चक्रपारायणम्	२५५
सामपारायणोक्तावुत्तरोत्तरं चोक्तम्	२५६

पञ्चदशोऽस्तोत्राः

चक्रव्यासविधिः	२५७
मार्तण्डोक्त्यादिनाम्	२५८
कराङ्गादिन्यासः	२५९
दशधा न्यासप्रकरणोपसंहारः	२६०
पञ्चान्यासमाधिकम्	२६१
अजपान्यासः	२६२
अष्टाङ्गन्यासः	२६३
अष्टाङ्गन्यासकसम्प्राप्तः	२६४
सप्तकोदायसप्तकारान्तरम् (ध्या०)	२६५
महाशिवान्यासः कुटार्थोक्तः (ध्या०)	२६६
श्रीचक्रन्यासः	२६७
महाशक्तिन्यासः	२६८
वाक्त्रिन्वासाभ्यासादिकम्	२६९
न्यासावुत्तरोत्तरं चोक्तम्	२७०

सेवश्लोकाः

सन्निधौः समन्तः पूजाक्रमः	४६३
चक्रचरणाप्रकारः	४६४
श्रीचक्रपासना	४६५
चक्रं कामकलात्मकम्	४०२
मेरुपुष्पमन्दनं त्रिविधं चक्रम्	४०३
चक्रनामानि चक्रगुह्यम्	४०४
श्रीचक्रस्वापनपूजनप्रकारः	४०६
मूर्तिस्वापनप्रकारः	४११
पौष्पमूलाप्रकारः	४१३
मुक्तामयम्	४१७

सादश्लोकाः

पूजाशेषविधिः	४१९
कामरूपश्रीप्रथमम्	४२१
सोमामुद्रोपक्रमम्	४२२
पराशरादौषः	४२३
श्रीचक्रावृत्त्यर्थे हेमुप्रवर्तनम्	४२४
पूजाशेषनिरूपणम्	४२५

ब्रह्मश्लोकाः

पञ्चपञ्चादकाः कामनाख्याय मन्त्राः	४२७
चरणपासना	४२८
श्रीचक्रावृत्तिरहस्यानि	४२८

दशोपश्लोकाः

पापसंख्यापनविधिः	४२४
उत्तरपूजनम्	४२८
जपदी कामकलाख्यातम्	४३९
शान्तिस्तवः	४४४

विष्णुसूक्तम्

नेमित्तिकपूजाविधानम्	४८२
धनुकल्पविधानम्	४८३
पञ्चमपदार्थव्यवस्था	४८४
पर्वयोगः पूजाविधानं च	४८५
दशमरोपणम्	४८६
पवित्रपूजनम्	४८७
नवरात्रपूजनम्	४८८
दीपपूजा	४८९
कौस्तुभप्रकारः (अ० १०)	४९०

इति विष्णुसूक्तम्

मन्त्राणां सिद्धिविधानम्	४९०
जनानां विविधा वृत्तिः	४९१
पुरश्चरणयोगेन मन्त्रसिद्धिविधानम्	४९२
मन्त्राणां सिद्धार्थस्वरूपप्रकारः	४९३
भूतचक्रविधानम्	४९४
नक्षत्रचक्रविधानम्	४९५
वर्णचक्रविधानम्	४९६
कृष्णचक्रविधानम्	४९७
चक्रान्तराणि	४९८
मन्त्रसंस्कारविधिः	४९९
अशक्तसाधनविधिः	५००
मन्त्रेषु जननभरणार्थं धृतकण्डपम्	५०१
मन्त्रसाधनप्रकारः	५०२
पञ्चाङ्गं पुरश्चरणम्	५०३
पुरश्चरणविधिः	५०४
कूर्मचक्रं दीपस्थानं च	५०५
पुरश्चरणवाक्येरेषास्त्रीया निवन्ताः	५०६
माताप्राश्नम्	५०७
वपविधिः	५०८

अपसमर्पणम्	५४५
मास्यकपविधिः कपस्य चत्वारो वेदाः	५४६
आसुतानि तेषां छत्राणि च	५४७
अपसमर्पणं प्राप्तिस्तानि	५४८
सिद्धिचिह्नानि	५४९
शुभाः स्वप्नाः	५५०
अशुभाः स्वप्नाः	५५१

द्वितीयोऽध्यायः

अनाकृतां पुरश्चरणविधिः	५५२
सायंद्यौ निषायोगश्च (व्या०)	५५३
मर्यादिकं बहुविधं कर्म	५५४

तृतीयोऽध्यायः

मन्त्रिगोदण्डनावासौचनम्	५५५
यज्ञपूजाविधिः	५५६
अपहोमाभिषेकयज्ञस्तन्त्रप्रयोगाः	५५७
यज्ञसामान्यविधिः	५५८
यज्ञसेसनहव्याणि	५५९
धिविधानि यन्त्राणि	५६०
पूर्वमप्रयोगाः	५६१
मिथुनपूजाविधिः	५६२
महापूजा स्वर्णलोका (व्या०)	५६३
स्रवापलोका विश्वलोकाः (व्या०)	५६४
सन्ध्याविधायिभिरुक्तविधिः	५६५
सन्ध्याकालनिर्णयः (व्या०)	५६६
पात्राणांमुपमाते प्रायश्चित्तम् (व्या०)	५६७

चतुर्थोऽध्यायः

कर्मयोगो ज्ञानं वेति त्रिविधो भोक्तोपायः	५६८
अज्ञानकदाहम्	५६९
अज्ञानादिमलजम्	५७०

वशामं ज्ञानाभिवर्धनं
त्रिविधा नराः
ज्ञानस्वरूपम्
त्रिविधं कर्म
ज्ञेयस्वरूपम्
ज्ञानं विज्ञानं च
शिवयोगनिरूपणम्
ब्रह्माज्ञो योगः
ब्रह्माज्ञयोगसाधनविधिः

६२५
६२६
६२७
६२८
६२९
६३०
६३१
६३२
६३३

ब्रह्मविज्ञोक्तयः

कौलिकानां धर्माः
कौलिकानामधर्माः
महाधर्मत्रयम्
परमानन्दसंज्ञकं तन्म सर्वतन्त्रसारभूतम्
व्याख्यकारबन्धपरिचयः (स्य=)

६३४
६३५
६३६
६३७
६३८